

Drentse Vogels 32

Ook deze 32ste aflevering van Drentse Vogels bevat, net als de voorgaande, een bundel interessante verhalen over uiteenlopende onderwerpen. De artikelen in deze reeks zijn doorgaans gericht op het vastleggen van ecologische kennis of kennis over soorten. Het zijn meestal rapportages van intensieve en uitvoerige onderzoeken. In dit nummer beschrijft Bert Dijkstra de gevolgen voor

de vogels van het gedeeltelijk vervangen van oude woningen in een Assense wijk met oudere sociale woningbouw door modernere woningen. In de periode tot 2025 zullen volgens plannen 600 vervangende woningen worden gebouwd en het ziet er niet naar

uit dat de woningbouwcorporatie die daarvoor de opdracht geeft, een proactief beleid voert om daarbij ook rekening te houden met vogels. Soorten die het door die ontwikkelingen moeilijk zullen krijgen, zijn bijvoorbeeld Gierzwaluw, Huiszwaluw, Kauw, Spreeuw, Turkse Tortel en Witte Kwikstaart.

Klaas van Dijk verdiepte zich in de aantalsontwikkelingen en herkomst van Nijlganzen in Drenthe. Sinds 2010 worden deze vogels in een aantal Nederlandse steden voorzien van kleurringen en sommige van deze exemplaren zijn inmiddels ook in Drenthe opgedoken. Nijlganzen in Drenthe kunnen afkomstig zijn uit alle delen van Nederland, van Sittard tot Groningen en van 's-Gravenhage en het Amsterdamse Vondelpark tot Arnhem. Ook Duitse Nijlganzen worden in Drenthe aangetroffen.

Vogelaars die zo'n twintig jaar geleden bij een bezoek aan het natuurgebied De Onlanden een Lepelaar aantroffen, konden tevreden terugkijken op een 'topdag'. Destijds kwam

deze soort daar nog maar zelden voor. Tegenwoordig is de Lepelaar een vaste bewoner van het gebied geworden. Met name in de periode van april tot en met oktober kunnen er altijd wel Lepelaars worden aangetroffen. Ze broeden er nog niet voor zover bekend, maar mogelijk verandert dat ook nog in de toekomst. Het gebied is aantrekkelijker geworden voor Lepelaars omdat het voormalige graslandgebied is veranderd in een vochtig, moerasachtig gebied met ondiepe waterbergingen. René Oosterhuis vertelt daarover in zijn artikel 'Van toevallige passant naar vaste bewoner; Lepelaars *Platalea leucorodia* in De Onlanden'.

Ook Rob Bijlsma droeg weer bij aan Drentse Vogels. Dit keer met een artikel over het habitatgebruik van Huismussen op het platteland in de nazomer. Foeragerende groepen Huismussen na de broedtijd waren vroeger op het platteland een vertrouwd verschijnsel, maar sinds het verdwijnen van graanvelden en akkertjes en de invoering van maïssteelt zijn die in rurale gebieden een schaars verschijnsel geworden. In de zomer van 2016 zag Bijlsma een groep van 180 Huismussen foerageren op een plek waar hij al tientallen jaren langsgelopen was zonder er Huismussen te zien. Waar komen deze mussen vandaan? Waarom zijn ze nu hier en waarom niet elders op een plaats met een vergelijkbaar bouwplan? Op die vragen probeerde Rob Bijlsma de antwoorden te zoeken. Zijn relaas kunt u lezen in dit nummer van Drentse Vogels.

Er komen nog meer onderwerpen aan bod, zoals een zenderonderzoek bij Scholeksters, polygamie bij de Kievit, braakballen van Kerkuilen en de broedende Middelste Bonte Spechten in de provincie.

Kortom: dit nummer van Drentse Vogels staat, traditiegetrouw, weer vol met interessante verhalen. Bent u nieuwsgierig geworden en wilt u meer weten over deze uitgave? Kijk dan op de website van de Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe: <http://www.avifaunadrenthe.nl/drentse-vogels-32-2018/>. Een kopie is te bestellen via de genoemde website. Prijs: €17,50.

RAK

Met de zon als kompas

Afgelopen jaar verscheen bij uitgeverij Atlas Contact de Nederlandse vertaling van *The Sun Is a Compass*, geschreven door Caroline Van Hemert. De naam wordt gespeld met een hoofdletter V, want de auteur is geboren en getogen in de Verenigde Staten. Ik heb even met mijn ogen staan knippen en verbaasde

mij erover dat de uitgever ons op dit boek attent had willen maken, want het zag er in eerste instantie helemaal niet uit als een boek over vogels. In deze rubriek besteden wij normaliter aandacht aan vogelgidsen. Slechts een enkele keer maken we een uitzondering en staan we stil bij een uitgave,

die niet direct volledig op vogels gericht is. Dit keer is zo'n uitzondering, want 'Met de zon als kompas' is in de eerste plaats een reisverslag en voor een groot deel ook een zoektocht naar de zin van het leven. Toen ik eenmaal begonnen was het te lezen realiseerde ik mij echter al snel dat dit verhaal zeker ook interessant is voor vogelaars. Caroline Van Hemert is bioloog en heeft veel ornithologisch onderzoek gedaan. Jarenlang deed ze veldwerk, zoals tellingen en inventarisaties, maar ze werkte ook in laboratoria. Ze is gepromoveerd op een onderzoek naar vergroeiingen aan de snavels van Amerikaanse mezen. Omdat zij zich opgesloten voelde in het laboratorium voelde zij zich gedwongen afstand te nemen van het werk dat zij deed en de tijd te gaan nemen na te denken over de zin van het bestaan en over het leven dat zij wilde gaan leiden. Samen met haar man besloot zij een reis te gaan maken. Een reis die zij zouden moeten volbrengen geheel op basis van eigen spierkracht, volledig zonder gebruik te maken van mechanisch voortbewogen vervoermiddelen. Het werd een tocht van meer dan 6500 km dwars door ongerepte en onherbergzame streken van West-Canada en Alaska. Lopend, skiënd, kanoënd en roeiend door de ruige, nagenoeg onbewoonde natuur liep de tocht van Bellingham (Brits-Colum-

bia) naar de Noordelijke IJszee en door naar Kotzebue (Noordwest-Alaska). Het hele traject werd afgelegd in zes maanden en de reis was – ondanks een grondige voorbereiding – één groot avontuur.

Omdat de tocht vrijwel volledig door ongerepte natuur zou gaan en er onderweg vrijwel nergens een gelegenheid zou zijn om eten of uitrusting te kopen, zou alles wat onderweg nodig was, door henzelf meegenomen moeten worden. Dus alles de overnachtingen, het transport, kookgerei en kleding, maar ook voedsel, medicijnen, etc. Omdat sommige trajecten per kano of per roeiboot zouden moeten worden afgelegd en andere delen met ski's, was het nodig op enkele plaatsen langs het traject depots in te richten, zodat daar uitrusting kon worden opgehaald of achtergelaten. Die plekken waren ook nodig om de voedselvoorraad aan te vullen.

Het is goed te merken dat Caroline Van Hemert in hart en nieren bioloog is, want in de loop van het boek besteedt zij geregeld aandacht aan de dingen die zij ziet: het landschap, de natuur, de flora en de fauna, maar vooral ook de vogels. Zo komen er in dit boek heel wat vogelsoorten langs. Voor een deel zijn dat soorten die wij ook wel kennen, zoals Drieteenmeeuwen, Kraanvogels, Rosse Grutto's of Regenwulpen, maar ook soorten die alleen in Noord-Amerika of zelfs alleen in delen daarvan voorkomen, zoals de Townsends Zanger of de Grijskruinbergvink (waarvan ondersoorten bestaan die groten-deels tot gebieden in Alaska beperkt zijn). De auteur is een zeer ervaren veldbioloog en het is dus geen wonder dat zij veel te vertellen heeft over het gedrag en de leefgebieden van de vogels die zij en haar man op de tocht ontmoetten.

'Met de zon als kompas' is een bijzonder boek, dat menigeen in één adem uit zal willen lezen. Ikzelf was er met enige aarzeling in gaan lezen, maar raakte al snel in de ban van dit boeiende en goed geschreven verhaal.

Hemert, C. Van (2019): Met de zon als kompas. 6500 kilometer door de ruige natuur van Alaska. 21 x 13,5 cm. 332 bladzijden. Paperback. Met kleurenfoto's van de auteur en haar man en reisgenoot Patrick. ISBN 978 90 450 3870 4. Atlas Contact, Amsterdam. Prijs: €24,99.

RAK